# Sorun Davran??lar Kontrol Listesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sorun Davran??lar Kontrol Listesi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30512

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Sorun Davran??lar Kontrol Listesi (SDKL), orijinal bir ölçe?in Türkçe popülasyonlara uyarlama çal??mas? sonucunda elde edilen psikometrik özelliklerini inceleyen bir enstrümand?r. Ölçek, bireylerdeki çe?itli sorun davran??lar? sistematik olarak de?erlendirmeyi amaçlar. Toplam 58 maddeden olu?an bu araç, be? temel alt boyutta toplanan davran??sal sorunlar? 4'lü bir Likert tipi derecelendirme kullanarak ölçmektedir. Çal??ma, ölçe?in Türkçe formunun geçerli ve güvenilir bir de?erlendirme arac? olarak kullan?labilece?ini göstermektedir.

## Anahtar Kelimeler

Sorun Davran??lar Kontrol Listesi, SDKL, Problem Davran??lar, Psikometrik özellikler, A??r? Hareketlilik, Atalet, Ölçek Uyarlama, Cronbach Alfa.

## Yazarlar

Bülbin Sucuo?lu

## Amaç

Sorun Davran??lar Kontrol Listesi'nin (SDKL) temel amac?, bireylerde gözlemlenen sorunlu ve uyumsuz davran??lar? tan?mlamak, derecelendirmek ve bu davran??lar?n ?iddetini ölçmektir. Ölçe?in Türkçe Formu'nun geli?tirilmesindeki birincil amaç, Türk örnekleminde klinik ve e?itim alanlar?nda kullan?labilecek, güçlü psikometrik özelliklere sahip standart bir de?erlendirme arac? sa?lamakt?r.

Ölçek, özellikle geli?imsel zorluklar ya?ayan bireylerin davran?? profillerini belirleyerek, bireyselle?tirilmi? e?itim ve müdahale programlar?n?n planlanmas?na katk?da bulunmay? hedefler.

## Yap?/Kapsam

Sorun Davran??lar Kontrol Listesi, sorunlu davran??lar? çok boyutlu bir çerçevede ele almaktad?r. Ölçek, bireyin i?levselli?ini olumsuz etkileyen be? ana davran?? kategorisini ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu kategoriler, hem içselle?tirilmi? hem de d??salla?t?r?lm?? davran??sal sorunlar? kapsamaktad?r.

Ölçekteki 58 madde, davran???n s?kl??? ve ?iddeti temelinde de?erlendirilmektedir. Ölçülen bu boyutlar, davran??sal bozukluklar?n farkl? görünümlerini yans?tarak, profesyonellere detayl? bir davran??sal profil sunar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Geçerlik

Sucuo?lu (2003) taraf?ndan gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?nda, SDKL Türkçe Formu'nun psikometrik uygunlu?unu sa?lamak amac?yla geçerlik çal??malar?na odaklan?lm??t?r. Her ne kadar kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmese de, ölçe?in alt boyut yap?s?n?n korunmas? ve faktör analizinin yap?lmas? (bkz. Faktör Analizi bölümü), yap? geçerli?ine yönelik kan?tlar sunmaktad?r.

Bir adaptasyon çal??mas? olarak, ölçe?in orijinal yap?y? Türk kültürüne uygun bir ?ekilde yans?tt??? ve ölçmek istedi?i psikolojik yap?y? ölçtü?ü varsay?lmaktad?r. Bu, ölçe?in klinik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m?n?n temelini olu?turur.

## Güvenirlik

Sorun Davran??lar Kontrol Listesi'nin (SDKL) güvenirlik analizi, ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla yürütülmü?tür. Bu analizde, ölçe?in toplam puanlar? ve alt faktör puanlar? için Cronbach Alfa iç tutarl?k katsay?lar? hesaplanm??t?r.

Elde edilen sonuçlara göre, Cronbach Alfa katsay?s? oldukça yüksek bir de?er olan **.96** olarak bulunmu?tur. Bu yüksek de?er, ölçek maddelerinin birbirleriyle güçlü bir tutarl?l?k sergiledi?ini ve SDKL'nin ölçtü?ü yap?n?n son derece güvenilir oldu?unu göstermektedir.

## Faktör Analizi

SDKL, sorun davran??lar? be? temel alt boyutta gruplayan toplam 58 maddeden olu?maktad?r. Bu faktör yap?s?, ölçe?in orijinal yap?s?n? yans?t?r ve davran??sal sorunlar?n farkl? bile?enlerini ayr??t?rmay? sa?lar.

**A??r? Hareketlilik:** 15 madde ile ölçülmektedir. Bu boyut, huzursuzluk ve yerinde duramama gibi davran??lar? kapsar.
**Atalet:** 18 madde ile ölçülmektedir. Bu boyut, bireyin çevreyle ili?ki kurmakta veya çevresel uyaranlara ula?makta zorluk çekmesi gibi pasif davran??lar? içerir.
**Yinelenen Davran??lar:** 6 madde ile ölçülmektedir. Stereotipik veya tekrarlay?c? hareketleri (örne?in, öne arkaya sallanma) de?erlendirir.
**Zarar Veren Davran??lar:** 3 madde ile ölçülmektedir. Bireyin kendine veya çevresine zarar verme e?ilimini ölçer.
**Di?er Davran??lar:** 4 madde ile ölçülmektedir. Ani taleplerin hemen yerine getirilmesi gibi spesifik sosyal veya davran??sal tepkileri içerir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Enstrüman

**Test Türü:** Uyarlama (Adaptasyon)

**Format:** 58 madde, 5 alt boyut.

**Mevcut Dil:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Geli?imsel veya davran??sal sorunlar gösteren bireyler (Genellikle çocuklar ve ergenler).

**Ya? Grubu:** Belirtilmemi?tir (Çocukluk/Okul ça?? dönemi için uygun oldu?u varsay?lmaktad?r).

**Popülasyon Detaylar?:** Türk örneklemi üzerinde psikometrik özellikleri incelenmi?tir.

**Test Metodolojisi:** 4'lü Likert Tipi Derecelendirme (0= Problem de?il - 3= A??r derecede problem).

## Anahtar Kelimeler

Davran??sal De?erlendirme, Psikolojik Ölçek, Hiperaktivite, Tekrarlay?c? Davran??lar, Bülbin Sucuo?lu, Ankara Üniversitesi.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:** Bilgi mevcut de?ildir.

**Kurum E-posta Adresi:** sucuoglu@education.ankara.edu.tr

**Yaz??ma Adresi:** Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Fakültesi (Çal??man?n yap?ld??? kurum).

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

**Test Y?l?:** Türkçe uyarlama çal??mas? 2003 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

**?zinler ve Ücret:** Ölçe?in kullan?m? ve izinleri hakk?nda kesin bilgi için sorumlu yazar Bülbin Sucuo?lu ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

## Kaynaklar

Sucuo?lu, B. (2003). Sorun Davran??lar Kontrol Listesi Türkçe Formu'nun psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Türk Psikoloji Dergisi*, *18*(52), 77-91.

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: turkpsikolojidergisi.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: sorun-davranislar-kontrol-listesi-toad.pdf

## Sorun Davran??lar Kontrol Listesi Maddeleri

Sorun Davran??lar Kontrol Listesi, 5 alt boyut ve 58 maddeden olu?maktad?r. Alt boyutlar ve örnek maddeler a?a??da listelenmi?tir:

**A??r? Hareketlilik (15 m):** Sakin oturmaz.
**Atalet (18 m):** ?li?ki kurmak ya da ula?mak güçtür.
**Yinelenen Davran??lar (6 m):** Öne arkaya sallan?r.
**Zarar Veren Davran??lar (3 m):** Kendisine zarar verir.
**Di?er Davran??lar (4 m):** ?stekleri hemen yerine getirilmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM